

Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen) aan hoge commissaris te Djakarta (Lamping), 27 dec. 1950

Mede bestemd voor Scheffelaar. Referte mijn telegram 419.

Nadat Teurupun met nog twaalf anderen zich als hoofdbestuur van alle ex-KNIL militairen op Java proceduraal als eiser met gelijke vordering naast oorspronkelijk eiser Aponno c.s., als gekozen en afgevaardigde delegatie, hadden gevoegd, wees President Arr. Rechtbank Den Haag op 21 dezer in kort geding vonnis. Hij overwoog in hoofdzaak dat de vordering niet meer bedoelde dan dat aan eisers en de hunnen de hun toegezegde keuze gelaten zal worden, waarbij ex Algemene Order 1935, no. 11, juncto artikel 44 RTC-regeling Landstrijdkrachten volgt dat sprake is van een keuzerecht om af te vloeien in iedere plaats binnen het grondgebied van het voormalig Nederlands-Indië, derhalve Nieuw-Guinea inbegrepen. President erkende dat omstandigheden kunnen beletten dat overeenkomstig de keuze van betrokkenen de afvloeiing geschiedt, doch besliste tevens dat voorlopig van onmogelijkheid aan wens om afvloeiing naar NG te voldoen, niet is gebleken. De rechter overwoog voorts, dat zij die met kennis hunner rechten (bedoeld ex Algemene Order 1935, no. 11, RTC Regering Landstrijdkrachten en overeenkomst dd. 14 Juli '50) en van de huidige omstandigheden, hun keuze hebben bepaald, aan die keuze gebonden blijven (men zal hier moeten denken aan een door betrokkenen in een meer recent verleden gedane keuze). Uitspraak luidde woordelijk: 'Verbiedt gedaagde de afvloeiing en wegvoering van eisers en alle thans op Java aanwezige oud KNIL-militairen en derzelver gezinnen zonder hun toestemming naar Ambon of een ander door de APRI-troepen, dus door de Regering van de Republiek Indonesia, bezet of beheerst gebied, op verbeurte van een dwangsom van een miljoen gulden voor ieder schip met een aantal militairen aan boord, hetwelk vertrekt zonder dat door gedaagde tevoren is medegedeeld en verzekerd dat de afvloeiing en wegvoering der aan boord zijnde militairen en gezinnen overeenkomstig hun keuze geschiedt dat wil zeggen, niet in strijd met die keuze naar door de APRI-troepen, dus door de Regering der Republiek Indonesia, bezet, of beheerst gebied; verklaart dit vonnis in zoverre uitvoerbaar bij voorraad; enz.'

Ik seinde tussen 16 en 21 dezer aan Van Waardenburg met betrekking tot in geding zijnde eventuele afvloeiing naar Nieuw-Guinea. Deze antwoordde onder meer dat zodanige afvoer onder de huidige omstandigheden kortweg onverantwoordelijk en misdadig zou zijn.

Staat gaat van voren aangehaald vonnis in beroep, welke behandeling geürgeerd wordt, zó, dat vermoedelijk omstreeks 20 Januari a.s. uitspraak verwachtbaar is.

Verwijs voor al het vorenstaande nog naar telefoongesprek dd. 21 dezer tussen Pruijs en Scheffelaar.

Inmiddels stelde Gerbrandy terzake afvloeiing Ambonezen vragen in de Tweede Kamer Staten Generaal, welke door s' Jacob en mij beantwoord, zonder dat de behandeling een Kameruitspraak opleverde. Separaat worden U open geseind de gestelde vragen en de zakelijke inhoud der daarop gegeven antwoorden.